

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“
és a s.-sztyeggyői „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
szerdán és szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben házhozhordva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petisorsért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlért 30 ar. 15 kr.

nem: az — önhason. Nem akartam az ezer aranyat elveszteni, mert tessék megjegyezni, hogy én születésem óta rendkívüli előszeretettel táplálók keblemben

E tekintetben maga a község is hozhatna oly határozatot, mely megvívja úgy az egyesek, mint a község közös érdekeit a végpusztulástól. Minthogy azonban a községek előre nem látó (tisztelőt a kivételeknek) tudatlansága, és talán szűkebb feltevése, ez ellen ritkán lép fel: a magas kormányának kellene intézkedni, hathatós rendszabályok és az erődtörvénynek, mielőbb életbe léptetése, és szigorú végrehajtása által. Minthogy pedig az állami erődbirtokok kezelése mindenképpen a szabályosság elve szerint történik: előszerű volna, már az erődzeti munkálatok egyöntetűsége tekintetében is, ha az állam maga nevelné, gyakorlatilag, a leendő megyei és községi erődszaki, azaz jobban mondva: műszaki személyzetet. Csakis így lehetne megérni, hogy erődnök szakértők egyének vezetése és gondozása, felügyelete mellett, ismét kellő minőségű és mennyiségű fátmeget szolgáltatassanak... Mert mindannak dacára, hogy az erődtájal mennyiségi viszony tekintetében, Háromszék megye ott áll, hol Maramaros és Zólyom megyék: a megyének és nevezet

— Ön ismét talányokban beszél, — mondá a bankár, kit a zsidó okoskodása már régóta kiengesztelt. — Méltóságod azonnal magáért alázatos szolgál-

két megye fatömegét viszonyítva 30—40% különbséget találunk. Ezen fatömeg különbség oka pedig nem a feldolgozás és éghelyi viszonyokban gyökerezik (nem számítva be a jelen talaj eliszáradását) (mert tudjuk, hogy a keleti Kárpátokon, s ép Orbai területén, a hol a Ládóca hegységek is esik, a tenyésztés legmagasabbra emelkedik, hanem oka ennek nézetem szerint az, hogy rendszer hiány és szabálytalan gazdaság mellett használták és használja ezen vidék erdősegeit; míg a nevezett két megyében, s főleg Máramarosban, az állam levén a birtokok, (egyesegek és községek, aránylag csekély területeket bírva) szabályosan és szakértők vezette alatti kezelés mellett használták erdősegeit.

Rendezetlen erdőviszonyainkból eredő gondtalan gazdaságnak következményei: a roppant mérvű napirandevő erdősegek.

További ok erdők hovatovábbi pusztulására: a szabálytalan és okserületenli határtalan legeltetés. Még mai nap sines, legeltetés szempontból, egy községi erdőterület is (tudom szerint) szabályozva.

Egy pár nagy birtokos tilalmazta területeit, de ez az összes erdősegek területéhez képest igen csekély.

A rablógazdaság, — párhuzamban a legeltetés okserületességével, azon két fő tényező, mely tönkre tetten ezen vidék erdősegeit. Mert tudjuk azt, hogy a levágott fagagból, vagy sarjából születik újra. Ha a gyök életképes, azaz nem vándorolt el — levágatván a törzs, kiserjed; vagy, ha (mai nap ritka eset nálunk) koros, magottermő állabb vágatják le, egy jó magteremő év után, a lehullott mag, a kellő meleget és napfényt megkapván, kikel. Ha most a legelő marha elől a hely el nem záratik, nem tilalmaztatik, az össze-vissza barangolva ezen területen, részint kikapadja, részint lerágja a gyenge csemetéket; s így a területnek ujbbi beerdősülése ritkán történhetik meg silány sikerrel is, vagy, ha történik is, csak csenevész cserjés nő a levágott erdők helyébe, minnek élő példáját minden lépten-nyomon látjuk.

Ebből kifolyólag igen átvérő volna a legeltetési viszony szabályozása is. Itt meghatározandó, hogy, mely területeken, és miféle állatoknak lehet legelni. Altalában: kecskéknek sehol, és semmi szín alatt sem engedhető szabad legelés, mert ez az erdők legveszélyesebb pusztítója; a juh csak bizonyos esetekben és korlátok közt legeltethető. Szarvasmarha, lo csak ott és akkor, ha a fák túl nőttek az állat magasságát, s így a cserjéket le nem rágatják.

Egy államban, avagy egy erdősegekben a legeltetés mikori megkezdhetése irányadó az ott tenyésző fafaemek — és pedig növekvési és életképesség — valamint a szerint is, hogy mennyire képezi eledelét, valamely fának lombja, egyik vagy másik állatnak. Altalában a fenyvesekben korábban; a lombterületekben a főleg a fenyvesekben későbbben (a felújítástól számítva 10—15 sőt 20-ik évében) lehet legeltetni.

A legeltetés káros voltát nem tudja s nem is ismeri a nép; mert ha tudná — bizonyosan óvakodnék ép oly helyekre hajtani marháit, hol friss sarjadzás van. Ezen tudatlansága a népek és a tilalom hiány az oka, hogy kiki, bárhol, szabadon legeltethet. Sőt eddig károsan gyakorolt legeltetéseiből arról győződve van a nép, hogy a fiatalosban (mint mondani szokták) jobban lakik marhája — szándékosan hajtja ily helyekre.

ját, mert én mátlól fogva a méltóságos urat szolgálom — szolt a zsidó ravaszul.

— Engemet? anélkül, hogy felfogadtam volna? Ez igazán furcsán hangzik — viszonáz neveve a bankár.

— Igen, de méltóságod megszerződöttet és én meg vagyok győződve, hogy szolgáljává fogadand.

— Ez valóban érdekes. Ön talán kényszeríteni fog arra?

— Jehova mindez ideig megőrzött annyi elvetemlőségtől — felel ártatlan arcot vágva a zsidó.

— Halljuk tehát, mi módon ér el célját?

— Méltóságod, amint tudomásomra esett, régóta keres már egy ügyes embert, kit ügyletei körül alkalmazhasson.

— Nem tagadom!

— Nos, tehát az az ember én vagyok!

— Ön? — kérdé felkacagva a bankár; — ön, a család? Hát azt hiszi, hogy nem becsületes embert keresem?

— Ellenkezőleg. Sőt azt is elismerem, hogy a család gazember; azonban ne tessék ez osztályba sorozni a furiangaz férfit. Én pedig az vagyok. Hajdan a háboruban fényes hírnévem tettem szert ügyességem által s remélem, hogy jövőben sem leandék méltóságod érdekében hűtlen hírnevemhez.

A bankár a zsidó dicsőítésére elnevette magát.

— Ön csakugyan eredeti férfiú, — szolt vidáman. — Talán mégis hasznát vehetem. Mátlól fogva ön lesz ügyletem körül az én szemfőlesem. Tudja, miből áll mestersége?

— Mindent látni s hallani s ezekről méltóságodat lelkiismeretesen értesíteni.

— Ön mondá! — hagyá helyben a bankár.

— Es én ígértem, hogy igazán furiangaz szemfőlesem leszék méltóságának!

A bankár erre csak annyit felelt:

— Jól van szolgám!

Würtl ettlől kezdve legkedvesebb embere lett a bankárnak. Soha sem bánta meg, hogy szolgálatába fogadta.

Aztán mondja valaki, hogy a zsidó nem a leg-

életrevalóbb a földön!!

Nézetem szerint célszerű volna az erdőgazdaság alapelveit, és a rendszeres erdőkezelésre s erdővédelemre vonatkozó rendszabályokat, a nép neveléssel, párhuzamban a nemzet és a mezőgazdasággal, tanítani; mint egy erkölcsi szabályt. Így legalább már a gyermekek is fogalma lenne arról, hogy mi az erdőgazdaság? miként kell az erdők fatömegét óvni, mint megbecsülhetetlen anyagot, a rossz gazdálkodástól? s mily gyakorlati eljárás mellett lehet és kell, fel és kihasználni erdők fatömegét?

Illuszióus ugyan ezen eszmének még feltalálása is; azonban tekintve a célt, a mire ez eszme irányul, s tekintve az eredményt, mely ezen gyakorlat által bizonyosan elérének: valóvá lenne a praxis által az, mi egyelőre illúzióknak látszik. Nagyon csekély fáradság és áldozattal, egy egész vidék jólétét lehetne meg alapítani. Erre pedig nálunk még kevés gond fordított, mindannak dacára, hogy pusztulunk, szegénye dünk. Napról-napra hanyatló népünk anyagi életére (aránylag csekély levén mezőgazdasága) s ezzel párhuzamban növekszik a szegénység és a mi fő, s nemzet gazdaságilag és társadalmilag egyaránt káros — a nép kivándorlás. S mi ennek oka? ha nem a túlszaporodott lélek számból kifolyó, munka és kereset nélküli szegénység?

Ha pedig rendszeres erdőkezelés mellett, erdőinket a szabályosság elve szerint berendezzük, s így növeljük: akkor oly terményeket hozhatunk létre, melyeknek alapján már tervbe vett, de jelenleg majdnem kivihetetlen faiparág nyílna meg vidékünkön, mely ezeknek adna keresetmódot és így életet.

Csakis szabályos erdőgazdaság üzése mellett érhetjük el azt, hogy haszon és műfatermelésünk áldásos legyen, mert csak ezek értékesíthetők, részint mint nyers, részint mint durván idomított kereskedelmi cikkek, kielégítő eredménnyel. Faipar üzése mellett a munkás nép, nemcsak nyárbán, de télben is kapna munkát, foglalkozást tisztességes bér mellett; holott csekély mezőgazdasági munkánk mellett télben semmittevessel, sőt mi társadalmilag és egyéni tekintetben is káros — gyakori öszi-nyári-kezelés mellett dorbozó-lással, s erkölcsöntről társalgással tölti idejét. Sokan más, idegen országban keresik meg azt, mit mi is megadhatnánk nekik; ha a csekély áldozatunkat a jólét olthatára felajánlani nem sajnálnók, vagy is több módunk lenne hozzá. Ezen jövedelem pedig szaporodnék rendszeres erdőgazdaság mellett.

Cseh Pál, végzett erdősz.*

A szegényi körjegyző.

Nyén, 1877. február 11 én.

Motto: Foszad meg tollától a madarat, a nem repül.

A községi közigazgatás javítása körül 1867 óta sok minden történt.

Mig — kivált a körjegyző — legkisebb előny, de sőt elismerésben sem részesült, addig csoportjában mindenért őt vonják felelősségre.

Végrehajtói erő nélkül felelős; „risum teneatis.”

Ha imádkozik a többnyire teljes irástudatlan s nevére leírni tudó, de állomásától távollevő, segítői képtelen közeget előtt, hiszen eredmény, ha keményen veszi, ott a fegyelmi eljárás „Damocles kardja”, mely szolgabírói, megyei, kir. törvényszéki, adófelügyelői, adóhivatali sat. dorgatoriumokban függ szerencsétlen feje fölött.

De hogy is fel lehet meg hozzám hasonló helyzetben lévő körjegyző 43 ezer hold területen elszórt 5975 lélek primitív és néhány hatalmas pseudo okoskodása, az ügyeket folytonosan gombolyító zavarok közepette azon 24 órák rendeltetéknek, melyeknek még, ha a körjegyzői iroda villanytelepekkel lenne is ellátva, fizikai lehetetlenségénél fogva elég nem tétethetik.

Mert hiszen csakis az 1876 ik évi XV. t. c. elég dolgot ad ezen csoport primitív collatorai mellett.

S mert hogy ez így van, addig, mig ezen csoport körjegyzője mult évi 2610., 1575. kir. adófelügyelői, s több megyei közigazgatási bizottsági tisztelt rendelet értelmében a fenntisztelt törvény végrehajtása körül el van foglalva, hogy fel lehet meg a felsőbb rendeletek kihirdetése, megmagyarázása, sokszor lemosolása, ellenőrzése, gyűléseken elők, tollvivő, előadó, határozatok kiírója, kihirdetője, községi bírás kodás-vezető, végző, intéző, másoló, számadás, ellenőrzés, megkésztetés, költségvetés, rővalatok számos készítése, leltározás, gyámi eljárás, iskolázás, ujonczás, egészségügy, mindennek szamos megkeresésre intézkedés s rendkívüli számban havonként beadandó rovatos kimutatások — kellő időben leendő pontos költelmének, s mig felteszem, Bodzavámon kir. adóvégrehajtáson van, addig ki végzi a végrehajtást Nyénben, Bodolán és Márkoson, ki végzi csernyi ezer hivatalos és egyesek ügyes bajait? mert a ki fizet, méltóbban követelheti meg, mint bárki más.

Mig a rendes hivataloknál reggeli 8-tól 12-ig, 3-tól 6-ig kell a legszigorubb ellenőrzés mellett is működni s addig is jut pár perc tollat rágni, s vannak hivatalok, hová csakis dívatból járnak fel — addig a szegényi jegyző, ki bizony 10 előtt sohasem feketik le, reggeli 7 órától este 10—11-ig az asztalnál gürnyed, vagy egyik vagy másik falujában capacitálja a sokbeszédű principálisát s midőn székhelyére érkeztet, egy csomó rendelet, melynek fele rozsálás, készíti elő étvágát.

Kivált a mult év végén eső módra hullott a „meghagyaték” és sokszor egy tárgyban kétszer-háromszor is kellett ugyanazon munkát összeállítani.

No de leirok egy napi krónikát a békéttűről olvasó engedelmeivel:

*) Kérjük minél gyakrabban írni.

Szerk.

Reggel, ahogy irodámba lépek, már vár 10—12 panaszos, kik közül mindenik első akar lenni s olyan lármát csapnak, hogy csakis ennek köszönhetem azon időt, melyet fordíthatok az este elkészített posta elindítására.

A postát elindítván, hívna kávézni, de nem mehetek, megint hívna, ekkor sem mehetek, idehozzák s megiszom hidegen, mert mérsékletre van szükségem. Kezdem a kihallgatást, melyhez ha gyakorlatom nem volna, eltartana délig. S mi az eredmény? Mind a 12 ügyen oly ügyben jött, mely nem tartozván körműhöz, csakis tanácsal szolgálhattam.

Ezt elmondom tízszer s mégsem tágitnak, sőt vanu példa reá, hogy törvényszéki jogerőre emelkedett ítéletre kimondott határozatomat: „hogy ezen segíteni már nem lehet!” nem nyugtatja meg; mert mint ő véli és tudja „csak a körjegyző ur nem akar, de segíthetne rajta” t. i. hogy megsemmisítse.

Már most dolgozom, de akkor jó más s megint más mindaddig, mig a posta megérkezik s hívna ebédre.

Az ebédre hívás kétszer és háromszor is megtörténik s már most nem tudom menjek-e, vagy kibontsam a postát? A jegyző találokony: vizsem magammal s mig a levest kanalizom, balkezemmel felbontom a postát s engedelmeiből egy kis újságot szívok magamba s ha pl. a trieszi demonstráció, Midhat bukása, a keleti kérdés muszák megoldása, vagy a féle hazaellekes cegládi tüntetés jó elő, akkor levesem elhál; de megeszem hidegen, mert hidegvérre van szükségem. Elmerültésemből nóm ébrezt fel, hogy az irodán várnak; tehát mennem kell; megyek s rendezem a „meghagyaték”-okat, de baj van, mert Bodolán rühös lovak, Márkoson verekedés, lopás s bíró-ellen-széglet, Bodzavámon a direktor és rom. kath. pap között egy kis félreértés, az illetékkiszabási hivatal bírtok-bizonyítvány kérése, adóügyi jelentés 24 óra alatt, statisztika tuduló postával, Komte Maria panaszol, hogy több adóval van megtróva, mint kellene, K. ur, M. ur, D. ur adóssága behajtását sürgető kérése jelentetvén be, először abban kell intézkednem Mig ezt s pár emberrel végzek, este van.

No gondolom magamban dolgozom: adóelőírás, számadás, jelentések fogalmazása s tisztázása más napra leendő intézkedés tárgyában majd lámpánál!

Ezen gondolat megnyugtató, készítem a lámpát s vigasztalom a még nálam levőket, hogy holnap majd tán segítünk a dolgon.

Magamra maradvá kezdem válogatni, melyik sürgősebb, de hát mind sürgős s így nincs más hátra, mint: sorost huzni, ugys ki van huzva a „szegényi jegyző s parává itélve. Kijő a „munkakeres-kimutatás” megkésztése, de hát hol marad a kir. adó, marha kataszter, A. B. tábla, apró táblák, közköltés, tüzőltőszerek, régi és új erdő adórovatal, föld kataszteri rővalat, végrehajtások, végzések elrendelése, hátrálék-kimutatás, számadások készítése, iktatás, fogalmazás, jelentés, címzés és isten tudja még mi?

Este 7 óra. Kezddőnek a gusalyások, utcai kiabálás, dalolás, mely lármának is beillenék. „Ezt így értük” mondják s legyen bátorasága a jegyzőnek, kit sem a nép nem szeretet, (mert csak mégis kell ten-nie valamit, sőt az adóért plane exequálni), sem felőlől nem védelek, hogy is védjék akkor, midőn még congressus is mert tartani s talán a republikát is ki-kialtja. Szegényi házam még szegényebb politikua, csendet tartani, tartatni. Vagyis 6000 lélek helyett dolgozom és gondolkozom is, midőn sehol semmi vi-gaszra, ha csak nem a felléggesztés.

Azután nagy kedvetlenül előveszi nem a sors által kitűzöttet, hanem az adóügyet és végzi—végzi; mert istennekre ez is elég lenne 400 frt fizetésért!

Jó éjt!

Ezért üdvözlöm Nyén község azon indítványát, hogykülönjegyzőt szándékozik engedélyeztetni magának, legnevebb Márkost vénu maga mellé; mert tisztelet a hazánk ügyeit intézőknek, de segéd nélkül — mit pedig a nép szavazatja ellenére megtagadni méltóztatnak — ily nagy és ilyen primitív miveltéglű nép lakta csoportban egyetlen, bár mily képességgé és szorgalmu egyén a felsőbb kívánsáknak eleget nem tehet.

Én már harmadik körjegyző vagyok e csoportban (de szinte negyedik lettem), s merem állítani, hogy a körülményeket senki jobban nem érti, nem tudja s mégis ha házamat és kereskedésemet 4 évre kiadhattam volna, lemondanék; legyen boldog más, de ha tud, s nem szeretném egy év múlva börtöben lenni, azonban üldöztetést sem Benedek, sem más-tól nem tűrök s mint erő kezembem nincs, tölem végrehajtást csakis erkölcsileg kívánhatnak; erkölcsi-leg hatni pedig itten nehéz. Sapienti satis.

Tehát: írunk, írunk és írunk kell, ha eredményt ohajtanak; vagy teremtsenek embert, ki legalább minden kétségben becsületesen kezelje ezen szegény nép véres véréjüket s mentselek fel a jegyzőt folytonosan a régi bűnök bűnbakja, a collectorok zsandárja, a bírák kalapácsa szomorú szerepe alól.

Felhívom tisztelt kartársaimat: mutassanak élet-jelt magukról, hiszen tán minket sem a gölya költött, s hazáuknak csak ugy szolgálhatnak kívánt sikerrel — ámbár Háromszékemre régi területén minden harma-dik egyén jegyzőképes — ha egyetértünk; mert „si tractus illabatur orbis”

Kösa,

körjegyző.

Még egyszer a Háromszéki takarékpénztárról.

Sepsi-Szentgyörgy, 1877. febr. 25.

A „Nemere” folyó évi 12. számában a közérdek-lődés tájékoztatása kedvéért közöltetvén az igazgató-

ságnak egy a belügyi kezelésre vonatkozólag hozott határozata, ezen közlés és a jogtanácsosnak szemébe mondott hanyagság, úgy látszik, hogy leggyengébb oldalát érintette érdekelt jogtanácsos urnak.

Mert a „Nemere” 3-ik számában csak kitűnő jogász által gyakorolható iránylat és közönséges felfogás ember által meg nem érthető nyelvezettel keserves jajveszedeles közti „párba”-ra, „ki a sikra”-ra, „or-?” vadászatra! hívja ki annak közlőjét s depnaszolja magának az igazgatóságnak, ezen panaszos kérelemre az igazgatóság és felügyelő bizottság következő határozatot hozott:

J e g y z ő k ö n y v .

Felvételt 1877. év február 17-én a „Háromszéki takarékpénztár igazgató és felügyelő bizottságai által a pénztár helyiségében tartott gyűlésen.

Jelen voltak: Bogdán András, Seethal Ferenc, Antal Zsigmond, Melik Kristóf, Kupferstich József, Nagy Károly, Gyárfás Sámuel, Turóci András, Csutak Péter.

2) Előterjesztetik jogtanácsos Kelemen Lajos ur kérelme, melyben a „Nemere” idei 12-ik számában levő közlemény közlőjének nevét kipuhatolni, illetőleg kinyomozni kéri.

H a t á r o z a t .

Mi az igazgatóság határozatának közlését illeti: a takarékpénztár közérdeke és nyilvános társulat lévén, mint ilyen határozatainak közlése sérelem tárgyát nem képezheti, azon határozatot pedig az igazgatóság és felügyelőség most is magáévá teszi. Mi a közlemény többi részét illeti, személyes kérdés lévén, nem tartja magát hívni a beavatkozásra, nem képezvén az a határozat tartalmát.

3) A bérleti szerződésre vonatkozólag határozatot: A helyiség beszerzése, ha bárki kezén eltávozt volna is, újból szerkesztendő és két példányban beadandó jogtanácsos ur által.

4) A cég bejegyzésre vonatkozólag határozatot: Megtörténhetett a cégbejegyzés; azonban még átszolgáltatva nincsen a vezérigazgató ur jelentése szerint; azért felhívatik beszoállításra.

Mai jegyzőkönyv jogtanácsos urral másolatban közlendő.

Új bizonyítéka annak, hogy az igazgatóság érzi a reábizott közvagyon kezelése körüli felelősség súlyát.

A javveszélő jogtanácsos urnak pedig szolgáljon okulásul, hogy a takarékpénztár ügye nem privát, hanem a publikumot s különösen a részvényeseket érdekli közügy; hogy az igazgatóság határozatait, tekintetben az tisztviselők működését figyelemmel kíséreni, a kezelést ellenőrizni és végül a felelősségre vonás jogával élni, minden részvényes illetékes.

Az látom, miszerint a jogtanácsos ur igen érzékeny tetteinek, azaz helyesen mondva hanyagságának nyilvánosságra hozataláért, de hiába! a takarékpénztár nyilvános intézet. Őn pedig annak szavazattal választott tisztviselője.

Végül higgyék el, ezen felszólalásnak a nyilvánosság ezen gyakorlatának is van valami haszna; részéről úgy találom, hogy ez uton jött a közönség tudomására annak, miképen közel egy évi fennállása óta az elfogadott s kijavított alapszabályok még nincsenek készen; hogy a cég-bejegyzés több ezer forint kezelés és százkara menő hitelművelés kötés után sem volt kieszközölve; hogy a takarékpénztár helyisége csak a tulajdonos és a kibérlő részvényesek közti bizalom által, de szerződésileg mindaddig nincs biztosítva.

Megtanultuk, hogy mind ennek oka miben és kiből rejlik; hogy az igazgatóság maga is megokolta ezen ráklábon-járást; hogy a felszólalás és határozat nyilvánosságra hozatala kiválólag sértett valakit. Es ez a valaki Kelemen Lajos, ki a „Nemere”-ben oly szép stílusban és szakértelemmel világított meg e kérdés homályos oldalát, hogy most mindenki beleláthat, mint a napba.

Mindenekfelett pedig annak hitet ébresztette bennünk, hogy ezután több lelkiismeret gyakorlatik a takarékpénztár eddigi elhanyagolt ügyeinél, hogy az igazgatóság ezután is éber figyelemmel és személyes tekintettel mellőzésével fog eljárni a megles engedve ezután is az érdekelt közönségnek saját vagyona kezelése felől tudomást szerzeni még akkor is, ha ez a jogtanácsos urnak nem tetszenék.

Egy részvényes.

Vidéki levelezés.

Korszakot alkotó eseményről szólunk, mely fölforgatta a polgári és társadalmi rendet, eltörölte a polgárjogokat, idegennel cserélte föl a népszokást, megváltoztatta a fegyelmet, aláasta az erkölcsiséget, kigunyolta a jobb hitet, szót, mely összefüzte az ocsmányságon azon láncolatát, melyre undor nélkül nem lehet visszagondolni.

A megpróbáltatás, a végítélet nagy napja volt ez, mely pillanat alatt századok nemes munkáját semmisítette meg.

Lasu, ünneplés volt a készülődés, a csapás rá annál váratlanabb és megrázóbb.

Picinyke sötét foltok tűnédeztek a felhőtlen égen kezdetben, egy-egy darabka felhőfoszlány uszott a gyér levegőben csak. Aztán előált egy förtelmes fergeg, s az összehordta, rakásra gyűrte a tenyérmény rongyokat. S a mikor így egy felvilágított rémületbe ejtő felhőtömb verődött össze, a vihar elült, hogy egy hatalmasabb urnak adjon helyet. Iszonyú dörögtel hangzott végig, mely megrázódta a vén földet, mintha sarkaiából akarta volna kiforgatni. Ezt egy végtelen

jajkiáltás követte; „az ország egyik bércfalától a másikig verődött az vissza, s midőn másodszor visszavért, már nem volt jajkiáltás, hanem harci riadó!”

Az édes otthon néma lett, a puha lágy fészek kiürült s a kitűzött zászlók környéke megnepeüst.

A tehetetlen vén apák lángoló szónoklataikkal, a gyenge nők villamos szemekkel, s a hazaszeretet gyémánt könyveivel elmentek lelkesíteni. Ha lett volna kit. Űres volt minden fészek.

A férj odahagyta hitvesét, az ifjú megvált szerelemtárgyától; a völgyen kardot üvedzett s elment, menyasszonya csókja még meg sem sem hült ajkain; a 14—15 éves gyermek elszakadt az anyai kebelről s az anyakönyvél nedvesen még beállt a sorompóba.

Egy szerencsétlen aggot utjában ért a vészhang. Kimerülten ült egy útszélen. Nézve utról jött szegény, nem bírta tovább vonszolni fáradt tagjait. Itt hallá meg a rémhirt: a haza, a szabadság veszélyben!

A görnyedt alak egyszerre kiegyenesedett, a roncsolt tagok megfultak, ruganyossá váltak a szent hazaszeretet delejes villanyfolyamától, és a csak percel előbb tehetetlen agg egy vigágában megörült gondolat gyorsaságával futott, szaladt, hogy ő is ott lehessen a haza védői között. Még el sem bucsuzott családjától!

A második hajnal harette lángított arcok visszasugarától váltott vörvörössé.

A második napon már egy beláthatlan hadtest állt útközre készen.

Mily gyönyörű volt a rögtönzött hadsereg!

Mintha Ilias és Niebelungen hőseinek lelkei volna csatarendben! A sebesrűptű phantasia hatalmas alakjai megtեսztelű!

Mint egy félisten állott mindenki a glédába, szemében erő és bátorság visszfényével, szívében hő elszántság s hazaszeretet bűv hatalmával, és szívökben és szemökben a varázserejű jelszóval: „haza és szabadság.”

Haza és szabadság! Bűvös-bájós szent szavak! Lázás dobbanása minden nemesen érző szívnek!

Oh arany szabadság, ég drága szülötte, isteni ajándék! te az aggnak végreménye, az ifjunak szív vérese, te a hősek gondolata, te az élet fényes napja, te leirhatatlan búvárzás! miért, hogy ki nem vivhátának azok az ércarkok?!

Pedig hogy harcolt mindenki! Mintha egy „kornak, egy eszmének győzölme” függött volna minden csapástól. Mintha az az egyetlen csapás döntött volna haza és nemzet sorsa felett!

És mégis ott kellett veszniük!

Hitvány poltronok zsoldba szegődött lelkiismerete ásta meg a sirt nekik.

Kiket megkímélt az ádáz harc bűsz daemona, részint kinos fogságra jutottak, részint öngyilkosokká lettek. Nem bírták elviselni a haza szűgyenét. Ott vérzett el jórészek a haromezőjén, dicsően, vitézül. Altató daluk a zugó szél, siratójuk az éj harmatja volt!

Poraik elvagyult a küzdőhomok porával, csontjaikat szétaposta az idő szilaj paripája. Fájtt nekik, hogy évtizedekig ott heverték takaratlanul, jeltelenül! De dicső nevek nem vesztek el! a szél a hír szele szétthorta a világ minden részébe, hogy éljen az, míg ember él a földön, mind az időnek végéig. Hogy legyen minden egyes szentelt név a késő utókor propagandája!

Mig a hű honfiak távol a békés családi tűzhelytől, a haza és szabadság istenének oltárán önhörökel, vagy rabszjira fűzve nehéz tömlőcön kinaikkal áldozának: a tűzhely körül nagy változás történt.

Alig pár nappal azután hogy a safiak szétröptek, ismeretlen kakuktojásból keltt porontyok lapodáltak a védtelen fészekbe. Könnyű lovassapátok érkeztek meglepő gyorsasággal a kisded faluba, nem kis rémületre a gyászos asszonynepek. Nem tudták elgondolni, mi szándéka lehet e talpig fegyveres csapatnak.

Kétségbeesett gondolatokkal futkostak ide s tova s aggodva kérdősködtek egymástól. Artalmatlan cirkáló csapat lesz, vagy talán egy nagyobb hadoszlopnak avant-gárdája, egy óriási fő, mely után kimért távolban hullámzik a tömör test-dereék, vélekedtek az agg férfiak; s csak azért vették útjukat e táj felé, hogy az erdőn keresztül hamarabb jussanak a parancsolt helyre.

Talán félrelelt ellenség, mely kirabol, fölguyítja falvánt, minket nehéz rabságra hurcol, vagy lándzsja hegyes élre tűzi testünket, rebegék baljóslatu arecal az ijedős asszonyok. Az egyik egyet, a másik mást mondott, rémesebbnél rémesebbet.

A találatásoknak azonban egyszerre vége szakadt, a mint két durva kinezésű lovas oda ternet s röviden és katonának dicsőségére való grombasággal tudtul adák, inkább jelek mint beszéd által a rémült népek, hogy e helyen akarnak maradni s azonnal szállás és élelemről legyen gondoskodva. Még csak ez hiányzott, hogy a rémület a kétségbeesésig fokozódjék. A tudat, hogy e marcona alakokkal egy kenyérre kell szorulniok, hogy az ő akaratukat parancs — az ő szeszélyüket törvény gyanánt tekinteni, elcsédté őket.

Később lett volna mindenki az istenitéletek, ordálak vérfagyáló kínai között meghalni, mint egy fedél alatt élni, ha percig is, avval, kiről tudta, hogy ellenség inkább, mint jó barát.

Mit tegyenek hát?!

Ellentállásra gondolni sem lehetett, menekülni? hogyan, merre?!

A faluból minden kiutat elzárt a kémkedő elővigyázat.

S ha sikerült volna is valahogy kijátszani a ki-

küldött sbierrek kémfigyelmét, (vajjon nem volt-e minden árok, minden bokr gonosz fegyver takarója?)

A legkínosabb aggodalmak között tántorgott haza a kábult csoport.

(Folytatás köv.)

Interpelláció.

Háromszékmegye Orbai járásköri tanító egylet ügylátszik nagyon hosszú vakációt kapott, mert sem az őszön, sem a télen ez idő szerint nem volt gyűlése, minek oka valószínűleg abban rejlik, hogy t. elnöke még nem felejtette el azon csapást, mely őt véletlenül szíven találta volt.

Tudva azt, hogy mennyire szükséges paedagogiai szempontból évenként mentől több, de legkevesebb 2—3 gyűlést tartani, nem mulaszthatom el az ügy érdekében megmondani a tisztelt elnök urnak, hogy eddigi mulasztása épen nem nevezhető bármely szempontból véve fel. helyesnek és méltányolhatónak. Carpe diem, quam hora ruis!

Ebből kifolyólag bátor vagyok kérdeni a tisztelt elnök urat: mikor méltóztat felébredni melancholiájából? fel tetszik-e kelni? s ha fel — szándékozik-e és mikor az orbai tanítókat gyűlésbe meghívni?!

Kérde: egy tanító.

Irodalom.

„Imák és beszédek.” Elmondattak az unitáriusoknak 1876. augusztus 27-ik és 28-ik napján Arkoson tartott zsinati közgyűlés alkalmával.

Ezen becses lap t. olvasói előtt kedves köteleseget vélek teljesíteni akkor, midőn a fenn említett zsinat most már nyomtatásban megjelent imáiról és beszédeiről, habár röviden is megemlíkezem.

Még most is eleven emlékünkbenn vannak ezen zsinat élményei, még most is tart a hatás, melyet e zsinat minden mozzanatában a jelen voltakra gyakorolt, lelkünkben még visszhangzik ama varázshang, melylyel az ifjú szónok úgy meg tudta hódítani az ő sz t és sz ívet egyaránt. Avagy ki ne emlékezzék meg, kit nem lepett volna meg ama zsinati beszéd, melyről, az ifjú szónokot tekintve, előre az idegen hallgatóság úgy vélekedett: hogy hallani fog egy hipotesissal teljes ifjú ábrándos beszédet, s mely ellenkezőleg a tudományos meggyőződéstől a vallásos hitig, a bölcsélet absztrakt tétéleitől a költészet emelkedettségig oly megragadó alakban tartotta a hallgatóság elébe; s mely beszéd után a más felekezetiek is azon meggyőződéssel távoztak a templomból: hogy az ifjú szónok egy tudományosan készült jeles tehetség, az unit. vallásos hitelvek pedig nem korlátoltakat, hanem magában foglalja azon culturális, humána elveket, melyet a jelenkor vallás különbség nélkül elfogadott, vallások alapját és erősségét a tudomány igazságai és az általános szeretet képezi, távol minden emberi hozzáadástól.

Vagy ki ne emlékezzék azon apostoli alakra, azon ihletett szónokra, kit ezen zsinat a püspöki méltósággal tisztelt meg; a jelen voltak közül ki felelte volna el azon ritka jelenetek egyikét, melyet a püspöki „székfoglaló” beszéd „alkalmával tanuja volt? Mint egy kedves álomkép, úgy tűnik fel a múltból a perc, melyben az egyszerű pap szónokká alakul s átszellemült arecal megkezdte beszédét. Szól és hangja átjárja a szíveket, a hallgatóságot magával ragadja; most a mult emlékein, sőtét napjain mereng s mindenki vele együtt könyvet szentel a gyásznapoknak, majd a jövő felé tekint, s reményre hangol. Mindenki együtt érez, együtt busul, együtt östül, együtt sir a szónokkal, s lélekzetet is csak akkor vesz mindenki, midőn a testileg gyöngyölkedő szónok új erőt venni egy kissé megpihen.

Most már ezen kedves napok eltűntek, csak emléke maradt fenn; de az ott elmondott elvek, igazságok, azon remek művek, melyek irodalmunkban mindig kiváló helyet foglalnak el, nyomtatásban a művelt olvasóközönség elé vannak bocsátva, s a ki elolvassa azokat, a legkedvesebb és tanulságosabb perceket szerez magának.

Ezen művek bírálatába nem bocsátkozom, részint azért, mert inkább hatása alatt vagyok, semhogy elfogulatlan ítéletet tudnék hozni, részint mert a „Keresztény magvető”-ben már megjelent a bírálat, melyről csak annyit mondhatok, hogy emelkedett és tudományos szempontból nem marad a beszédek megett.

E füzet is, melyről a „Hon” oly szép ismertetést közölt, sőt kivonatban közölte is abból a: „Külföldi tanügyi mozgalmak” című részt, méltó a figyelemre s magvas tartalmáért az elolvasásra.

Legújabb.

Febr. 24. Az osztrák pártok hajlandók Herbstnek azon indítványát elfogadni, hogy a részletekre nézve tartatván a pártok szabad elhatározásukat, a kormány általános javaslatát elfogadják, de azon kikötéssel, hogy az alkormányzók kinevezése felett rosszasalásukat jelentik ki.

A kormány kinevezése a jövő héten történik, az országgyűlés pedig csütörtökön ülést tart.

Schaup negyvennyolc társával a főtanácsba kinevezendő tagokról szóló indítvány elvetését fogja indítványozni.

Konstantinápolyban már szövegezik a Szerbiával létrejött békekötés zárjegyzőkönyvét. A szerb önkényeseket Belgrád hatósága felszólítja, hogy 3 nap alatt távozzanak haza.

Belgrádban a kommunisták kitudták a veres zászlót, melynek azonban, hogy ennek komolyabb következményei nem lesznek.

Horvátország Magyarországtól külön akar megjelenni a párisi világgikiállításon.

Konstantinápoly, febr. 24. Az „Agence Havas” jelenti: Mára várják a porta és Szerbia közti végleges megegyezés létrejöttét, Szerbia elfogadja a már tett garanciákat, de a zsidók egyenjogúsítására s a Nándorfehérvárba küldendő török diplomaciái ügyekre vonatkozó pontok nem fogának a konvencióban érinteni. Tíz nappal a békeokmányának a skupsztina általi ratifikációja után a török csapatok el fogják hagyni a szerb területeket. A montenegrói delegáltakat péntekre várják ide; a defensív magatartás ránti parancsok kedden bocsátatnak ki.

VEGYES.

— Kimutatás azon pénzbírságokról, melyek az 1876 év folyamán alatt Háromszék megye területén levő kir. járásbírók és közigazgatási hatóságok által kiszabattak, behajlattak s a megye házi pénztárába beszültetve a megye közgyűlésének múlt évi jun. 13-án hozott határozata értelmében a háromszéki tákarékpénztárba az alább megnevezett községek neve alatt elhelyeztetettek.

Aldoboly 12 frt 15 kr. Angyalos 8 frt 86 kr. Albia 10 frt 12 kr. Alecsanaton 27 frt 33 kr. Almás 6 frt 7 kr. Altörja 33 frt 46 kr. Arapatak 3 frt 4 kr. Barátos 17 frt 20 kr. Bálafalva 24 frt 29 kr. Besenyő 22 frt 36 kr. Bikfalva 68 frt 82 kr. Bita 5 frt 6 kr. Bodok 10 frt 12 kr. Bölön 10 frt 12 kr. Cőfalva 15 frt 20 kr. Dálnok 54 frt. 65 kr. Dobolló 30 frt 36 kr. Egerpatak 31 frt 40 kr. Eresztvény 10 frt 12 kr. Felcsanaton 19 frt 75 kr. Feldoboly 41 frt 50 kr. Fútásfalva 25 frt 36 kr. Gidőfalva 27 frt 35 kr. Ika-falva 5 frt 6 kr. Kézd-Martonos 15 frt 20 kr. Kilyén 6 frt 8 kr. Kis-Borosnyó 11 frt 13 kr. Komolló 1 frt 2 kr. Kovácsa 9 frt 11 kr. Kőkös 22 frt 36 kr. Kőrös 22 frt 26 kr. Kőrőpatak 8 frt 10 kr. Kúrtapatak 3 frt 4 kr. Lemhény 36 frt. 43 kr. Lőcfalva 25 frt 36 kr. Lisznyó 38 frt. 47 kr. Maksa 46 frt 36 kr. Márkosfalva 21 frt 25 kr. Mátfalva 5 frt 6 kr. Nagy-Borosnyó 63 frt 85 kr. Nyujtód 5 frt 6 kr. Oltszem 36 frt 45 kr. Óadofa 10 frt 12 kr. Páké 2 frt 3 kr. Papóc 3 frt 4 kr. Peselnek 10 frt 12 kr. Polyán 19 frt 23 kr. Réty 32 frt 46 kr. Sepsi-Martonos 5 frt 6 kr. Szacsva 42 frt 50 kr. Szászfalu 10 frt 12 kr. Szermerja 19 frt 26 kr. Szentgyörgy 43 frt. Szt. Katolna 25 frt 30 kr. Szentkirály 33 frt 40 kr. Szentlélek (k.) 59 frt 76 kr. Szotyör 6 frt 8 kr. Szörse 3 frt 4 kr. Tamásfalva 6 frt 8 kr. Telegd 5 frt 6 kr. Uzon 37 frt. 45 kr. Zalán 20 frt 25 kr. Zágón 20 frt 26 kr. Egyösszeg: 1309 frt 97 kr.

Sepsi-Szentgyörgy, 1877. febr. 5.

Alispán helyett:

Horváth László, Csabai László,
főjegyző, főszámvevő.

** Gyárás Albert bukaresti ref. lelkész febr. 20-án tartotta esküvőjét Veress Ilona urhölgygye-Cserenben. Az esketést közszeregetben álló lelkészünk Fülöp Géza ur végezte. Vándory Lajos indítványára ez ünnepélyen gyűjtés rendeztetett a sepsi szentgyörgyi ref. templom javára s begyűlt 187 frank és 40 bani. Fülöp Géza lelkész hosszasabban időzött Bukarestben s múlt vasárnap a reformátusok templomában közkívánatra egyházi beszédet tartott.

— Nyilvános köszönet. Örömmel veszek magamnak alkalmat arra, hogy a háromszéki „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet és k. vásárhelyi „Stephánia” menház javára f. hó 10-én rendezett táncvigalom sikeréhez járuló alábbi derék nőknek odaadó buzgó fáradozásaiért és nemes áldozatkészségükért nyílt köszönetet fejezzek ki. Elsősorban érdemel elismerést és köszönetet tek. id. Nagy László László Mari urasszony, ki szíves lévén a bálanyai tisztet elvállalni, az intézetek iránti jóindulatát a nemes lélekre mutató áldozatkész pártfogását azzal tüntette ki, hogy a saját részére megváltott családgye árán kívül 100 frt felülfizetéssel járult a bál jövedelméhez. Felülfizetést még voltak szívesek tenni: Erdélyi Károly 1 frtot, Orosz István 1 frtot, Köllöte Mózesné 1 frtot, Seethal Ferenc 4 frtot, Pócsa Jánosné 2 frtot. Nem kis mértékben kötelezték le a két intézetet Csizsár Mihályné, Málnási Kristófné, Bányai Geróné és Feil Eduárdné urasszonyok, kik jegyek elárulása és meghívók szétosztása által a legbuzgóbb odaadással fáradoztak bálunk sikerére. Így az előbbiekhöz véve a két intézet tiszteletreméltó alelnökeinek: Hankó Lászlóné és Pap Andrásné urasszonyoknak lelkes fáradozásaiért szintén köszönetet mondok. Az összes bevétel 257 frt 80 kr, ebből a 75 frt 20 kr kiadást levéve, tiszta jövedelemül 182 frt 60 kr maradt, melyből 91 frt 30 kr jutott egyenként az intézetnek. Ismételtlen fogadják tehát mindnyájan meleg köszönetemet fáradozásaiért s legyenek jutalmat nemes lelkek édes öntudatában. — K. Vásárhelyi, 1877 febr. 12. B. Szentkeresztly Stephánia, az árva- és menház elnöke.

— Hány jesusita van a világon? A Bécsben ujabb kiadott névtár szerint 9546. Ezek közül Austria-Magyarországot 484 boldogítja, kik 14 kolostorban laknak. A „Magy. Allam” fájdalmasan felsohajt, hogy jelenleg még csak fele sincs meg azon számnak, melyben a kegyes rend egykor virágzott.

— A svéd király Christianiában — hová azért ment, hogy a norvég parlamentet megnyissa, koreos-lyázás közben elbukott a fejét nagyon megsértette, re-

ménylik azonban, hogy ennek komolyabb következményei nem lesznek.

— Halálítélet. Rosner János vasmegyei egyházfűzei lakos ellen határozos rablói község miatt három bíróság által hozott halálítéletet 3 felsege folyó hó 13-án kelt legfelsőbb elhatározásával megerősítette.

PIACI ÁRAK.

		S.-Sz.- György febr. 26		Brassó febr. 23.	
		frt	kr.	frt	kr.
Kilogramm	Buza (tiszt)	9	—	9	20
	legszebb	8	80	8	60
	közepes	8	30	8	—
H e t o l i t e r	Buza (vegyes)	7	—	7	45
	legszebb	6	—	6	30
	közepes	5	60	6	20
R o z s	legszebb	3	80	4	—
	közepes	3	60	3	90
	legszebb	2	70	2	80
Á r p a	legszebb	2	40	2	70
	közepes	4	20	3	70
	legszebb	7	40	4	60
Z a b	legszebb	5	10	7	—
	közepes	8	10	12	—
	legszebb	4	40	4	40
Törökbuza	legszebb	—	—	12	50
	közepes	1	—	2	70
	legszebb	—	28	—	36
K á s a	legszebb	—	48	—	44
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	30	—	36
B o r s ó	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
L e n c s e	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
F u s z u l y k a	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
L e n m a g	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
B u r g o n y a	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
M a r h a b u s	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
D i a z n o h u s	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
J u h h u s	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—
F a g y u . f r i s	legszebb	—	—	—	—
	közepes	—	—	—	—
	legszebb	—	—	—	—

Bécsi tőzsde és pénzek febr. 26.

5% Metalliques .	62.30	M. földt. kötv. .	74.—
5% nem. köles. .	67.30	Tem. földt. kötv. .	71.75
1860. államkölcs. .	109.—	Erd. földt. kötv. .	71.25
Bankrészevények .	832.—	Eztst	513.70
Hitelrészevények .	148.30	Cs. kir. arany .	5.93
London	124.40	Napoleon'dor .	9.90

Felolós szerkesztő: Vécsey Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

WHELLER & WILSON-féle

legjobb minőségű

varrógépek

kaphatók

GRAMA JUSTINIAN M.

szállítmányi üzletében Brassóban
lőpiac, Schobeln-féle házban a legjobb minőségben találhatók. 3-6

Sz. 7 kzi.
1877. b. mgb.

Hirdetmény.

A kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéknek mint váltó bíróságnak 1877. január 16. napján 237. szám alatt kelt megbízása alapján sepsi-szentgyörgyi Potocki Erzsébetnek időközben csőd alá jutott sepsi-szentgyörgyi Placsintár Lukács ellen 600 frt s járuléka erejéig utóbbinak zálogjoggal terhelt ingóságai nyilvános elárverezése ötletéből 1877. március 17-ik napján d. e. 9 óráját tűztem ki.

Miről venni szándékozik azon hozzáadással értesítenek, hogy az árverés Sepsi-Szentgyörgyön a „Bazár” épületben levő Placsintár Lukács-féle üzleti helyiségben fog megtartatni.

Kelt Sepsi-Szentgyörgyön 1877. febr. 22 napján.

Benedek János,
kir. közjegyző mint bírói
meghízott.

Arverezési hirdetmény.

Az eresztvényi község mintegy 60 hold kiterjedésű cserhántásra alkalmas erdejét nyílt árverezés útján 1877. március 4-én eladja.

Az árverezési feltételek a járási szolgabírói hivatalnál, mint szintén alólírt községi bírónál betekinthetők.

Eresztvény, 1877. február 25.

Teleky Mihály,
bíró.

Pályázati hirdetés.

Az 1877 évi fürdőidényre Előpatak gyógyfürdőn

egy fürdő-orvosi állomásra

300 o. é. frt. fizetéssel pályázat hirdettetik, ugy ezen fürdőidényre

EGY ZENEKAR,

mely az igényeknek megfelel — szerződhetik.

Vállalkozni kívánók szándékukat folyó év ápril 28-ig fürdőigazgató méltóságos Székely Gergely urhoz Kilyénbe u. p Sepsi-Szentgyörgy jelentsék be.

A birtokosság megbízásából:

Goldstein József.

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű
titkos betegségeket;

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint
magömléseket

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt;)

2) huygesofolyásokat (még oly idülteteket is), nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másod-
rendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufításában;

3) huygesoszuiküléseket;

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehér folyást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bőrkiütéseket;

6) A huyghólyag betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 óráól 8-ig

Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és városházutca.

sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik
és a gyógyszerek megküldetnek.

52-100